so se osebni krediti in število uslužbencev v prosvetnih ustanovah, za dopolnitev zbirk pa bodo plačevali dijaki odslej po 10 din na leto.

— **Iz novega proračuna.** Ker je bilo nastavljenih 150 novih suplentov in okoli 150 profesorjev na meščanskih šolah ter 300 novih učiteljev, so se zvišali izdatki **prosvetnega ministrstva** za 96,3 milijona din.

— **Sprejem slušateljev na Višjo pedagoško šolo v Beogradu.** V Službenih novinah št. 171 od 29. julija je objavljen razpis za sprejem slušateljev(ic) na Višjo pedagoško šolo v Beogradu.. Sprejetih bo 40 slušateljev v 1. letnik odseka za meščansko šolske učitelje. Od tega števila odpade 15 na dravsko banovino. Prošnje je treba vložiti do 26. avgusta. Pogoji so razvidni iz omenjene številke Službenih novin.

— **15-letnica mature!** Tovarišice, maturantinje mariborskega ženskega učiteljišča šolskih sester 1925.! V soboto, 24. avgusta 1940., ob 3. uri popoldne sestanek v kavarni Astoria (Grajski trg). — Vsaka naj javi čimprej svojo udeležbo tovarišici Danici Županovi, Maribor, Tržaška cesta 46.

— **Maturanti goriškega učiteljišča l. 1915.!** Naša 25-letnica mature je tu! Ali se ne bi v ta namen kje sestali, da preštejemo svoje vrste in obudimo stare spomine? Tov. Lavrenčič je mnenja, da bi se sestanek vršil v Celju, ki je nekako središče. Prosim, naj se še kdo oglasi s kakšnim predlogom! — Lazar Tome, šolski upravitelj v Razvanju pri Mariboru.

— **Državna moška obrtna šola za pletarstvo v Ptuju** sprejema učence obojega spola v 1. razred najdalje do 5. septembra t. l. Ta šola ima značaj nepopolne srednje šole z nižjim tečajnim izpitom. Naloga te je, dajati učencem poleg obče vzgoje teoretično in praktično izobrazbo v pletarstvu in vrbogojstvu in jih usposobiti za pletarske pomočnike. Slednjim pomaga po dovršeni triletni učni dobi do zaslužka, ako ne bi mogli izvrševati pletarstva na svojih domovih. Vse šolske potrebščine prejemajo učenci na zavodu brezplačno. Pridnim podpore potrebnim učencem, se bodo po možnosti preskrbele podpore za vzdrževanje. — Vsa podrobnejša pojasnila daje upraviteljstvo šole.

— **Mariborski maturanti l. 1909.** — Ob 30-letnici smo se dogovorili, da se sestanemo letos v Ljutomeru. Vabim vas torej za soboto 24. t. m. ali nedeljo 25. t. m. Oglasite se torej na moj naslov, ali pridete ali ne. Opozorite se med seboj na moj poziv Podrobnosti javim pozneje. Jan Baukart.

Osebne zadeve

—i V **V. položajno skupino** so napredovali: Mercina Ivan iz Starega Trga; Šmersu Katarina, Maribor; Jak Ana, Ljubljana; Jerin Norbert, Sv. Lovrenc; Bitenc Marija, Ljubljana; Drobnič Antonija, Laško; Flere Franc, Ljubljana; Gabrovšek Ivan, Ribče, Litija; Kregar Lidija, Ponikve (Šmarje); Klančnik Marija, Kapele (Brežice); Premelč Ivana, Ljubljana; Pelan Herma, Ljubljana; Polak Marija, Ljubljana; Sel Gvan, Sv. Barbara; Velkavrh Josip, Reka; Vobič Ema, Sv. Andraž; Zazula Rafael, šolski nadzornik v Ptuju.

—i V **VI. položajno skupino** so napredovali učitelji in učiteljice: Aceto Valentin, Stična; Auersperk Marija, Ljubljana; Andrejka Katarina, Rove pri Kamniku; Dominko Aleksander, Vrhnika; Dojčinovič Vlasta, Maribor; Golia Marija, Dravograd; Draksler Elza, Marenberg; Hudales Liza, Šmartno ob Paki; Herman Matilda, Rakek; Jagodic Justa iz Dola; Jovan Leopold iz Št. Petra; Klemenc Franc, Sevnica; Križman Angela, Križevci; Kordiš Matilda, Cerklje; Kolar Gabriela, Križevci; Kulovič Viktorija, Vavta vas; Lazar Katarina, Razdvanje; Lorger Vida, Šmarje; Mihelčič Hilda, Toplice; Milavec Josipina iz Rakeka; Medic Štefanija, Puščava; Peunik Erna, Mozirje; Pavlič Albina iz Keblja; Povh Vaclav, Dramlje; Predan Lea, Mozirje; Pistotnik Iv., Nova Štifta; Buncer Marija, Vransko; Svetel Ljudmila, Ljubljana; Srpan Ana, Dol. Nemška vas; Špan Marija, Vransko; Tomažej Matija, Sv. Tomaž; Vobovnik Eliza, Muta; Zupančič Roza, Št. Jernej; Zorka Elizabeta, Brežice; Bolha Roza, Žalec; Bregant Albert, Ribno; Bušen Marta, Murska Sobota; Čuk Vladislav, Loški potok; Čepe Otilija, Studenci; Černigoj Karel, Podčetrtek; Ferk Ivan, Limbuš; Fajon Rudolf, Predoslje; Golobič Peter, Ljubljana; Grad Eliza, Radovljica; Kozelj Al., Sv. Marjeta; Kralj Marija, Vurberg; Kopriva Anton, Maribor; Gotnik Bogdan, Rečica; Kurbus Gabriela, Sv. Križ; Kotnik Franc, Maribor; Lesnik Bogomila, Tezno; Leskovič Martina, Sv. Marjeta; Pečarič Boža iz Podgrada; Prislan Marija, Petrovče; Penko Pavla, Črnomelj; Petrač Franc, Gorica; Petrun Josip, Sv. Lovrenc; Rejc Gabriela, Jesenice; Resman Ivan, Novo mesto; Belak Kristina, Sv. Marjeta; Serajnik Zmaga, Maribor; Strukelj Vida, Šmartno; Šorn Terezija, Predoslje; Šturm Frančiška, Slivnica; Šlibar Anton, Ljubljana; Tratnjek Martin, Lendava; Vagnar Ljudmila, Ljubljana; Velkavrh Kristina, Dol. Logatec; Majce Ivan, Litija; Kotnik Zorko, Gornji grad; Beloglavec Maks, Sv. Vid; Bovha Olga, Podčetrtek; Kamenšek Vali, Maribor; Lorber Ljudmila, Maribor; Malešič Pavla, Mekinje; Perenič Ana, Zalog; Peterlin Marija, Stranje; Pirnat Josip, Št. Jernej; Pohar Sonja, Šmarje; Prešeren Vida, Sv. Lenart; Rupnik Bogdana, Laško; Sedej Antonija, Brdo; Tavželj Josip, Ljubljana; Tratnik Jože, Gornji grad; Hasenbüchel Štefa, Stranice; Šepec Pavel, Sv Lovrenc na Dravskem polju; Šuligoj Avgust, Trbovlje.

—i V **VII. položajno skupino** so napredovali: Babnik Ivan, Jarenina; Zupan Jože, Celje; Vrlak Antonija, Gorje; Pepelnjak Alojzija, Maribor; Franc Vilko, Prosenjakovci; Cukjaki Marija, Št. Gothart; Šavli Andrej, Krog; Rozband Ivana, Limbuš; Sreš Marija, Ižankovci; Bakič Marija, Maribor; Bezeljak Marija, Unec; Gorišek Franja, Tržič; Gaspari Štefa, Gornje Pirniče; Grčman Vekoslava, Sava; Gruden Marija, Bovčiče; Golobič Marta, Cezanjevci; Hergot Vali, Mežica; Hari Beneš, Fokovci; Konečnik Zofija, Guštanj; Lipovšek Karolina, Tezno; Mori Ljudmila, Maribor; Masič Marija, Maribor; Ozinek Avrelija, Sela pri Žumberku; Peklar Alojzija, Maribor; Primožič Vera, Breznica; Prelog Avgust, Mala Nedelja; Rutar Terezija, Ljubljana; Regoršek Avrelija, Sp. Sv. Kungota; Rajner Marija, Sv. Barbara; Špendl Jadviga, Sv. Martin; Šušteršič Frančiška, Rajhenburg; Štilan Josip, Studenci; Strukelj Zofija, Trzin; Šifrar Marija, Boštanj; Šaur Lea, Dev. Marija v Brezju; Ščurek Angela, Gorje; Šebart Katarina, Sv. Marjeta; Visenjak Marija, Tornava; Vahčič Nada, Zagorje; Vogler Mihaela, Cankova; Zorman Marija, Toplice; Zupančič Frančiška, Rajhenburg, Zupančič Dragotin, Tornava; Želbnig Josipina, Podzemelj; Bratuš Mari, Slov. Konjice; Guna Vinko, Zagorje; Golia Anton, Črneče; Hiti Elvira, Dol. Lendava.

Iz listov

—l **Šolske razmere v Savinjski dolini** je naslov članku v »Slovencu« od 13. avgusta, v katerem ugotavlja: Za neoviran in uspešen pouk so potrebni primerni šolski prostori. Včasih je ljudstvo z velikimi žrtvami in ponosom zgradilo lepa, za tiste čase moderna poslopja, ki so ustrezala vsem potrebam, danes pa je gotovo, da ne morejo več temu namenu povsem služiti. V Spodnji Savinjski dolini manjka več šolskih poslopij, okrog 25 učilnic in stranskih prostorov, da ne govorimo o stanovanjih, ki jih primanjkuje tudi okrog 60. V delavskem kraju Liboje, kjer obiskuje šolo okrog 200 otrok, ki so stlačeni v dveh tesnih, mračnih in vlažnih učilnicah, imamo štirirazredno šolo z dopoldanskim in popoldanskim poukom. Šolsko poslopje niti najmanj ne ustreza ne zdravstveni in ne vzgojnim zahtevam. Že več let se bije boj za primerno novo šolsko poslopje, ki bi vsaj približno ustrezalo nujnim potrebam prave šolske vzgoje. Upamo zato, da bo to pereče vprašanje v kratkem času rešeno, saj razmere že kar vpijejo po rešitvi. Neznosne so tudi šolske razmere v Matkah pri Št. Pavlu pri Preboldu, ki je vendar industrijski kraj. Že več let je namreč tam ustanovljena šola, nima pa šolskih prostorov, zato tudi še ni odprta. Ako bi bili pod drugačnim podnebjem, bi se lahko pouk vršil celotno v naravi, tako pa morajo otroci predaleč dan za dnem, v vsakem vremenu hoditi v šolo v Št. Pavel. Koliko časa pri tem zapravijo, kako se lahko moralno pokvarijo, da ne govorimo o večjih stroških staršev na obleki, obutvi in perilu otrok. Umevno je, da v takih primerih tudi šolski uspehi ne morejo biti povoljni. Vsi ti razlogi naravnost silijo za čimprejšnjo gradnjo šolskega poslopja. V hriboviti Mariji Reki v isti občini kličejo razmere po zboljšanju tamkajšnje šole. Potrebna je prezidava šolskega poslopja, obenem pa tudi razširitev šole iz enorazredne v dvorazredno. Otrok je namreč več kakor dovolj in sicer okrog 90. — Po ureditvi razmer kliče tudi Galicija pri Celju, ki ima samo eno učno moč, a tri oddelke in 190 otrok. Zato prosimo pristojno oblast in šolsko nadzorstvo v Celju, da se tudi za ta kot primerno in učinkovito pobriga. — V Grižah, Št. Pavlu in na Vranskem manjkajo učilnice, v drugih krajih so razmere še nekako znosne. — Naše učiteljstvo se na splošno v vsakem oziru trudi in dosega v vzgojnem in učnem oziru lepe uspehe, kolikor ga ne ovirajo navedeni nedostatki. Opaziti je tako v verskem in narodnem kakor v državljanskem oziru lep napredek, ki ga lahko pripišemo vestnemu in vztrajnemu delu učiteljstva in duhovščine.

—l **Zvišanje plač in draginja** je naslov članku v »Novi pravdi« št. 32., iz katerega posnemamo sledeče: Ko je finančni minister obvestil javnost, da so plače državnih uslužbencev zvišane, je pravilno poudaril, da ta povišek ne bo veliko koristil, če bi še naprej naraščala draginja. Finančni minister je poudaril, da se prizadeva, da vse ukrene, kar je za stabilizacijo cen potrebno. Pričakujemo, da bodo ti ukrepi tudi uspešni. To si tembolj želimo, ker imamo po dosedanjih uredbah o pobijanju draginje zelo slabe izkušnje. — Ponovno smo že ugotovili, da vse poviševanje plač ne bo nikomur koristilo, če se ne bo temeljito zajezil val draginje. Borba proti draginji ne more biti enostranska in ne sme biti stanu v državi, ki bi lahko zase zahteval, da ga ne smejo zadeti prav nobene omejitve v svobodnem trgovanju z blagom. Ni dovolj, da samo nadziramo vmesno trgovino, tudi produkcijo morajo zajeti proti draginjski ukrepi in to v polnem obsegu. Ko bi bile enkrat cene ugotovljene pri izvoru, potem bi se moralo izločiti vso ono vmesno trgovino, ki za preskrbo konsumentskih krogov ni neobhodno potrebna. Vse kupčevanje za špekulacijo bi se moralo v kali zatreti. In če bi bilo mnogo dobre volje in odločne kontrole ter mnogo organizacijskih sposobnosti, bi bilo na mah konec dražitvi življenjskih potrebščin. Če se bo pa preganjalo draginjo samo radi lepšega, zato, da se tako mimogrede potolaži tiste, ki najbolj trpe radi draginje, potem draginje seveda nikdar ne bo konec.

—l **Vsi vemo,** da se je podražila pri nas moka za 70 odst., medtem ko so se povišale uradniške in delavske plače in mezde v povprečju za borih 10 odst. in ko tudi večina ostalih cen ni tako narasla, kakor so cene žitu. »Ljudski glas« 10. avg.

Ali ste že član

Učiteljske tiskarne?

Učiteljska tiskarna

—t **Šolska upraviteljstva** se opozarjajo, da so se cene nekaterim šolskim in pisarniškim potrebščinam kakor gobam, gumiju, kuvertam, lepenki, papirju, radirkam, ki so navedeni v našem zadnjem ceniku, zvišale za 20%. Zato prosimo spoštovana šol. upraviteljstva, da upoštevajo to pri svojih naročilih.

Knjigarna Učiteljske tiskarne.

—t **Vse šole so prejele prospekt o novih čitankah Učiteljske tiskarne.** Doslej so bile že v rabi 1. **»Naša prva knjiga«.** — 2. **»Za vse leto«** in 3. **»Po domačih krajih«.** Letos je dotiskan tudi 4. del **»Lepa naša domovina«** za 4. šolsko leto. Iz prospektov, ki so bili poslani na vse šole, je razvidno, kake prednosti imajo te nove čitanke. Zato prosimo prav vse tovariše, da si te prospekte ogledajo, preden se odločijo, katero knjigo bodo uvedli v svoj razred.

V Knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani in njenih podružnicah v Mariboru in Celju dobite vse pisarniške potrebščine za šolo in dom; knjige za šolanje svojih otrok; učila za vse šole; knjige znanstvene in leposlovne vsebine zase, za odraslo mladino, otroke, prijatelje in znance; merila in razne merilne instrumente za šolo in praktično uporabo; papir »Jasnit« za kopiranje načrtov in skic. — V tiskarni se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča dela od najnavadnejšega pa vse do najbolj finega večbarvnega tiska. — V knjigoveznici se vežejo knjige, brošure in izdelujejo najfinejša in tudi preprosta knjigoveška dela.

—t **Iskreno priporočamo** knjižico ing. Stanka Dimnika: Kako naj si uredimo naše domove za obrambo pred letalskimi napadi. Cena knjižici 5 din. Pri večjem odjemu 10 % popust.

—t **Peresa, svinčnike, kuverte, črnila,** pisarniške in šolske potrebščine si najceneje dobavite v Knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Novosti na knjižnem trgu

—k **Franc Mihelčič: Zdravilne rastline, o njih nabiranju, gojenju in uporabi.** Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani 1940. — Pisec knjige pravi v uvodu: »Že od nekdaj so ljudje, sledeč izkustvu, odkriti v tej in oni rastlini, četudi ne nadnaravnih, pa vsaj posebne moči, ki so mogle bolnemu človeku vrniti zdravje, zdravemu pa so pomagale ohraniti ga oziroma okrepiti. Tako je bilo sto in tisočletja, dokler ni moderna, nad vse slavljena kemična veda vpeljala umetno sestavljena zdravila, ki pa so bila v mnogih primerih rastlinska, pa morda bolj pomanjkljiva, kot naravna, ker so svojstva, združena v rastlini, ločila drugo od drugega. Danes pa se vračamo k zdravljenju z rastlinskimi zdravili.« Prav zaradi tega dejstva moramo pozdraviti izdajo tega dela, ki je razdeljeno v tri dele. I. Navodila za nabiranje, sušenje, gojenje, pripravo prodaje. — Deli rastlin: korenina, steblo, listi, cvet, plod, razcvetje. II. Opis zdravilnih rastlin. III. Navodila, kako uporabljamo zdravilne rastline pri raznih boleznih. 1. Navodila za uporabo receptov. 2. Seznam opisanih zdravilnih rastlin. 3. Seznam zdravil po boleznih. Knjigi je dodano tudi več listov s 86 barvastimi slikami raznih zdravilnih rastlin. — Ker se ponekod organizira zbiranje raznih zdravilnih ratlin in ker so vse te rastline v knjigi prav dobro opisane, bo knjiga dobrodošla tudi šolam. Knjigo sta pregledala tudi dva zdravnika in en pharmacevt, zaradi česar smemo tudi navedbe glede zdravljenj v njej smatrati za povsem pravilne.

—k **Aleš Ušeničnik:** Izbrani spisi IV. zvezek. Založba Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani 1940. — Cena vezani knjigi 90 din. Četrti zvezek Ušeničnikovih Izbranih sposiv je razdeljen v tri glavna poglavja I. Bog, Kristus, religija in življenje. — II. K Resnici. — III. Iz metapsihologije. Vsako poglavje pa je razdeljeno na več delov. Zanimive razprave v tej knjigi bodo zanimale predvsem one, ki se bavijo s filozofijo, odnosno, ki radi študirajo filozofska dela.

—k **Dve novi pesniški zbirki.** Jugoslovanska knjigarna je izdala dve novi povsem enako opremljeni pesniški zbirki **Dušana Ludvika: S potepuško palico** in **Severina Šalija: Slap tišine.** Oba sta doslej priobčevala svoje pesmi v »Domu in svetu« a sedaj sta izšli njiju zbirki v prav lepi opremi. Cena posamezni kartonirani knjigi 40 din, v platnu 50 dinarjev.

—k **France Stele: Ptujska gora.** Izdal župni urad na Ptujski gori. 1940. Obseg 130 strani. Cena vezanemu izvodu 20 din, broširanemu 12 din. O knjižici, katere večji del vsebine je posvečen zgodovini in umetnosti, tako arhitekturi kakor tudi kiparskim umetninam na Ptujski gori, pravi pisec v predgovoru sledeče: Knjižica o Ptujski gori je nastala iz dvojne težnje: Romarjem, ki prihajajo na Goro častit Marijo, in turistom, ki jo na svoji haloški poti obiščejo, naj bi dala ključ za razumevanje umetnostnega sveta, iz katerega se je rodila v časih ki so drugače od naših čustvovali, a v občudovanja vredni popolnosti izražali svoje razpoloženje. Vsem Slovencem pa naj bi jo predstavila tako, da bi se zavedali, kak umetnostni ter kulturno in politično zgodovinski zaklad nam je. — Če bi o vseh naših pomembnejših in znanih krajih imeli slična dela, bi bil pouk iz domoznanstva v šoli res lahek.

FR. P. ZAJEC
izprašan optik in urar
LJUBLJANA
sedaj Stritarjeva ulica 6, pri frančiškanskem mostu
Vsakovrstna očala, daljnogledi, barometri, toplomeri, hygrometri itd. — Velika izbira ur, zlatnine in srebrnine.
Ceniki brezplačno. Kvalitetna optika.

FABIANI & JURJOVEC
LJUBLJANA, STRITARJEVA ULICA 5
priporočata veliko izbiro damskega in moškega blaga, preproge, zastore, odeje, perje, puh itd. Postrežba solidna!

HRANILNI IN POSOJILNI KONZORCIJ
Kreditna zadruga državnih uslužbencev
v Ljubljani, Gajeva ulica št. 9 — v lastni hiši
Najstarejša kreditna zadruga v Jugoslaviji, ustanovljena leta 1874.
Poštni čekovni račun štev. 10.681. Telefon štev. 3413.
Posojila do Din 10.000·— vsem javnim nameščencem po 7 % proti zaznambi na plačo na prvem mestu in poroštvu.

Gostilna „Ražem"
Ljubljana — Žabjek
Prvovrstna primorska kuhinja, izborna vina in vedno sveže pivo. — Cenjenemu učiteljstvu se priporoča **Zoran Ražem**
Telefon št. 28-57

Priporočamo tvrdke, ki inserirajo v našem glasilu!

Tudi za učiteljstvo je
Zadruga državnih uslužbencev
za nabavo potrebščin v Ljubljani,
(Nabavljalna zadruga) Vodnikov trg št. 5
Stanovska dolžnost vsega zavednega učiteljstva bi morala biti, da se včlani v to zadrugo in da kupuje v njej vse svoje potrebščine. Deleži po din 100·—, vpisnina din 5·—. Blago prvovrstno, *postrežba točna, cene konkurenčne,* ob koncu leta ristorno. — Vpišite se takoj! — Telefon št. 44-21

Glavni in odgovorni urednik Vekoslav Mlekuž. — Izdajatelj: J. U. U. — sekcija za dravsko banovino v Ljubljani. Za sekcijo odgovarja Metod Kumelj.
Tiska Učiteljska tiskarna (predstavnik Francè Štrukelj). — Vsi v Ljubljani.